

Všeobecné zásady v oblasti NPL: najčastejšie otázky

1 Čo je účelom všeobecných zásad postupu bánk v prípade nesplácaných úverov (non-performing loans – NPL)?

Všeobecné zásady stanovujú kvalitatívne očakávania dohľadu a zároveň od bánk vyžadujú, aby určili a zaviedli adekvátne kvantitatívne postupy a ciele riešenia problematiky nesplácaných úverov. Vychádzajú z osvedčených postupov, ktoré sa uplatňujú v rôznych členských štátoch i v ďalších krajinách. Pokrývajú celý rad aspektov súvisiacich s riadením NPL. S cieľom zabezpečiť, aby boli primerane zohľadnené všetky relevantné trhové súvislosti, predkladá bankový dohľad ECB tieto všeobecné zásady na konzultáciu.

Jedným z hlavných cieľov je zaviesť stratégie NPL v bankách patriacich pod priamy dohľad ECB. Od bánk sa vyžaduje, aby v nadchádzajúcich mesiacoch zaviedli schválené stratégie NPL spolu s cieľmi redukcie NPL. Ciele majú byť adekvátne zohľadnené v systémoch odmeňovania bankového manažmentu a vyžadujú si dôkladné monitorovanie zo strany riadiacich orgánov bánk. Od bánk sa zároveň vyžaduje zavedenie adekvátnych postupov riešenia NPL a príslušných riadiacich štruktúr.

2 Problematika nesplácaných úverov je aktuálna už dlhšiu dobu. Prečo sa ňou bankový dohľad ECB zaoberá až teraz?

Znižovanie vysokej úrovne NPL v niektorých bankách a krajinách eurozóny je proces, ktorý sa začal komplexným hodnotením v roku 2014. Pri tomto hodnotení sa aktíva bánk prvýkrát posudzovali rovnakými kritériami a výsledkom bola primeranejšia úroveň oprávok, takže orgány dohľadu získali solídny základ na ďalšie riešenie tejto problematiky. Bankový dohľad ECB sa následne problémom nesplácaných úverov zaoberal v rámci výkonu dohľadu nad jednotlivými bankami, pričom niektoré z očakávaní uvedených vo všeobecných zásadách už v rámci bežnej činnosti dohľadu uplatňuje.

Keďže sa v minulosti v tejto oblasti používali rôzne postupy dohľadu, hlavným cieľom zverejnenia týchto všeobecných zásad je zabezpečiť rovnaké podmienky a transparentnosť našich očakávaní voči významným inštitúciám.

Naším cieľom je zároveň rozširovať záber všeobecných zásad na základe priebežného monitorovania vývoja NPL. S prihliadnutím na skutočnosť, že zníženie NPL na primeranú úroveň potrvá istý čas, ECB ako ďalší krok v tejto oblasti plánuje klásť postupne čoraz väčší dôraz na včasnú tvorbu oprávok a odpisovanie.

3 Aký bude ďalší postup? Kedy budú zavedené kvantitatívne ciele a harmonogramy, ktoré budú musieť banky dodržiavať?

V prvom rade platí, že za uplatňovanie adekvátnych stratégií riadenia portfólií NPL zodpovedajú samotné banky. Všeobecné zásady tak budú slúžiť ako základ dialógu v rámci dohľadu nad jednotlivými bankami. Niektoré banky musia na odstránenie problémov s NPL konať rýchlejšie. Musia intenzívne pracovať na zavádzaní dôveryhodných a adekvátne zabezpečených plánov. ECB bude v rámci postupov dohľadu posudzovať, merať a zabezpečovať primeranosť opatrení prijatých bankami.

V prípade bánk s vysokou úrovňou NPL zároveň sprísni vykazovacie povinnosti. V súlade so všeobecnými zásadami bude okrem toho od bánk vyžadovať viac informácií týkajúcich sa NPL.

4 Sú banky povinné riadiť sa týmito všeobecnými zásadami? Nemôžu sa rozhodnúť počkať, napríklad kým nedôjde k oživeniu cien aktív?

Všeobecné zásady sa momentálne predkladajú na konzultáciu, preto ešte nemajú finálnu podobu. Keďže ide o všeobecné zásady, nie sú záväzným nástrojom. Od bánk však očakávame, že zásady vydané ich orgánom dohľadu budú brať veľmi vážne. ECB od inštitúcií, nad ktorými vykonáva priamy dohľad, očakáva, že budú všeobecné zásady uplatňovať, zohľadňujúc rozsah a vážnosť problémov s NPL, ktorým čelia.

V minulosti často pozorovaný prístup „počkajme a uvidíme“ neprispel k odstráneniu problému. Hospodárske oživenie je pri riešení rozsiahlych problémov s NPL dôležitou ingredienciou. Zároveň však treba poznamenať, že len odolné banky, ktoré aktívne pracujú na odstraňovaní problémov (vrátane NPL), sú schopné zabezpečiť adekvátne financovanie ekonomiky a tým hospodárske oživenie vôbec umožniť. Bankový dohľad ECB preto od bánk s vysokou úrovňou NPL očakáva, že budú zavádzať ciele znižovania NPL, ktoré sú realistické, no zároveň ambiciózne.

5 Aký bol účel zhromažďovania údajov o národných postupoch? Aké sú rozdiely oproti všeobecným zásadám?

Zhromažďovanie údajov sa zameriavalo na osvedčené postupy v ôsmich členských štátoch. Jeho cieľom bolo na jednej strane vysvetliť viacero prvkov obsiahnutých vo všeobecných zásadách a na druhej strane navrhnúť možné vnútroštátne legislatívne a iné zmeny, ktoré by mohli pomôcť daný problém vyriešiť.

Tento proces zároveň poukázal na to, že vzhľadom na rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi rámcami a príslušnými obmedzeniami sa riešením problematiky NPL treba zaoberať aj mimo pôsobnosti bankového dohľadu. Stratégie pre jednotlivé banky preto musia prihliadať na vnútroštátny kontext a dostupné nástroje, ako aj na

konkrétnu situáciu banky. Nedostupnosť určitých nástrojov, napríklad likvidného sekundárneho trhu s NPL, však nemožno považovať za dôvod, prečo sa problematikou NPL nezaoberať.

Proces zhromažďovania údajov bude ukončený v priebehu nadchádzajúcich mesiacov, keď pracovná skupina NPL získa potrebné údaje od všetkých zúčastnených krajín.